

RELIKWIJE (72) *sb f pl*

-qui- (61), -quij- (6), -qwi- (2), -kwi- (2), -kwij- (1).

Oba e prawdopodobnie jasne.

N relikwije (25) [w tym zapis: -ae (11)]. ◊ *G* relikwij (8). ◊ *A* relikwije (28) [w tym zapis: -ae (8), -ę (1)]. ◊ *I* relikwijami (4). ◊ *L* relikwijach (7); -ach (4) *SkarŻyw*, *WujNT* (2), *SkarKaz*, -äch *WujJud* (3).

Sł stp: relikwie, *Cn*: relikwije, *Linde XVI* (dwa z niżej notowanych przykładów) – *XVIII w.*

1. *Szczątki świętych lub przedmioty mające z nimi jakiś związek, otaczane czcią; hominum sanctorum cadavera, ossa, cineres, vestes etc.; reliquiae sacrae Cn* [reliquiae – martwe kości *Mącz* 194d; – pozostawki *Calep*; kości zmarłych ludzi świętych; relikwije, kości świętych ludzi ku czci ich wystawione kościelnym zdaniem – reliquiae *Cn*] (72) : aczaluy. *Swiathoſczy/ y lignum vite Bo wtorey wodzie omite. Bywaia ty reliquie Kazdy wnet zdrow kto ią pie. RejKup M; y kładac Reliquie w ołtarz/ to iest/ Bogi álbo kości niewiem iákíe: Thák mowiac Páná Bogá bluznicie. KrowObr* 101; *RejZwierz* bb2v, 106; *BielKron* 186, 217; *WujJud* 26v, 60v [2 r.], *Nn2* [2 r.]; *Wízákže my Etyopiánie w tákíey wadze mamy Ítolice Rzymfká: ífz tych nogi cáłuiem/ ktorzy z Rzymu do nas przychodzą/ y ízáty ich drápáiac/ kéfy ony zá reliquie chowamy. SkarJedn* 310; [Aldebertus] od młodości będąc wielki obłudnik/ yfz zá nim/ iáko zá Prorokiem chodzili. A on Kościoły im íwym imieniem poświęcał: páznogicie fwoie y włofy/ zá reliquie dawał. *SkarŻyw* 518, 575; *CzechEp* 81, 362; *ReszHoz* 120; *Tám wżyfłtkim włóczniá/ ktorą bok zbáwicielá náłzego/ gdy ná krzyżu wífiál przekłoty był/ vkázowano/ [...]* támże głowę ś. *Iędrzeiá Apoštołá wyftáwiono/ y infze reliquie ReszList* 160, 161 [2 r.], 169; *ktory [św. Grzegorz] teź połłal był do Konftántyny Celárzowey troché prochu z tego łáncuchá [św. Pawła] wpiłowánego/ zá wielkie reliquiae y zá dar ofobny. WujNT* 508, 135 *marg*, 143 *marg* [2 r.], 365, 508 *marg*, *Bbbbbbb3*; [Reliquiae, po Grecku *Lipšana*, po Polku *Oftánki/ ábo ízczątki świętych. RegułaKlon Pv marg*].

relikwije czyje [= którego świętego] [w tym: *G sb i pron* (14), *pron poss* (1)] (15): *Reliquiae ś. Gerwázego y Protázego Ambroży ś. przeniołł. WujJud* *Nn2*, 26v, 60v; *SkarŻyw* 131; *ReszPrz* 111; *ták teź kiedy święci przez reliquiae ábo ízáty fwoie cudá czyniá/ łáłká y moc ich pochodzi od Chríftuśá WujNT* 143, 187 [2 r.], 365 *marg*, 428 *marg*, *Cccccc*, *Yyyyyy*, *Zzzzz* 4; *SkarKaz* *Ooooo2c*.

W połączeniach szeregowych (4): *KuczbKat* 275; *Podczás theź przez rzeczy ítworzone/ iáko przez ś. Ewángeliá/ przez Krzyż/ przez Reliquie/ przez Imię Boże álbo Świętych Chrześciánie przyśięgáią/ że fie w tych rzeczách moc y Mágeftat Boży okázuie. WujJud* 62; *A gdy zimie [jezioro] lodem vmárzłó/ zebráli fie do niego fáłiedzi/ z procellíá Kápłanow/ Chorągwie/ z Krzyżámi/ y reliquiámi íwíytmí/ chcąc tym gwałt Diabelłki odpędzić StryjKron* 350; *WujNT* 323.

Wyrażenia: »relikwije ludzi umarłych« (1): *iz Otto cefarz: nietylko w imię Oycá y Syná y Duchá Świętego/ przyfiac mufiál/ ále teź w imię krzyżá drewnianego/ y w imię Reliquiy ludzi vmárłych/ tho iest kości niewiem iákich. KrowObr* 33v.

»relikwije męczenników« [szyk 1:1] (2): *Cyálá ludzi świętych/ á ofobliwie męczenników reliquię/ tám máią być w wczciwości miáné/ iáko członki Chryftuśowé BiałKat* 148v; *WujNT* 187.

»relikwije świętych (a. świętych ludzi), święte« [szyk 12:6] (15:3): *KrowObr* 32v, 33v; *ktoź będzie śmiał tego przeć/ iz Pan Bog przez święte prochy/ przez kości/ y przez infze świętych ludzi Reliquie/*

tyż cudá dziwnym obyczáiem fprawuie? *KuczKat* 275; Tám ludzie hurmem paćiorki y chufty miotáli ná one święte Reliquie/ áby lámym dotkniem vzdrawiájącemi lie sftály *WujJud* 61, 24, 60v *zp*, 61, Nn2; *StryKron* 350; *ReszList* 161; Dla czego teź ciála y kości świętych pod ołtarzmi w kościele chowáią/ y żadnego ołtarzá przez reliquiy świętych/ áni buduią áni poświęćáią. *WujNT* 853; Reliquiae Świętych cudá czynią bez vblíženia czći y chwály Bożey. Dzie:19.12. *WujNT* Yyyyyv, 39, 60, 477 *marg*, 478, 777, Bbbbbb3v; [*GrzegŻarnPos* 3/534v (*Linde*)].

Szeregi: »ciała i relikwije« (1): Przykład ftáránia y nabożeńftwá Chrześciánfkiego/ około chowánia y czczenia ciál y reliquiy świętych. *WujNT* 60.

»relikwije abo (i, to jest) kości (świętych, a. święte); kości z relikwijami« [*szyk* 3:3] (5;1): *KrowObr* 33v; BAczyfz/ cny Czytelniku/ co [...] Chryzofom S. o przyczynie Świętych zá námi/ y o kościách ábo reliquiách ich [...] trzymá *SkarŻyw* 131; *ReszPrz* 111; do ktorego miáftá [*tj. Konstantynopola*] [...] kości iego [*św. Łukasza*] z reliquiámi Andrzeiá Apoftołá/ z Acháiey były przeniesione *WujNT* 187, 60 *marg*; *SkarKaz* Oooo2c.

»relikwije i obrazy« [*szyk* 3:1] (4): Ná siódmym Powfzechnym Niceńfkim Coⁿcilium potwierdzono [...] czczenie Reliquiy y obrazow Świętych *WujJud* 157v; *WujNT* 39 *marg*, 365 *marg*, Yyyyyv.

»święci i ich relikwije« (1): Zá Dámáfá Papiežá był S. Hieronim/ ktory Kácerftwo Iowinianowe [...] przeciw wzywánium y czći Świętych/ y ich Reliquiy [...] zconfutował. *WujJud* 24.

Przen (3) : A nazacnieyfze tho były v nich [*dawnych świętych ludzi*] reliquie/ cnoty świętobliwe/ wiarę y náukę zmárłych ludzi nietylko infzym zálećáć/ ále teź y fwym przykłádem ku náśládowánium podáwáć. *WujJud* 61.

Wyrażenie: »relikwije domowe« = *męskie narządy płciowe* (1): Od tegoż czáfu [*gdy papież Jan VIII okazał się kobietą*] przy wybieránium Papiežá máca Archidyakon przez ftołek dzyuráwy/ mali Papiež Reliquie domowe. *BielKron* 171v.

a) Zwłoki ludzi dobrych, ale nieuznanych za świętych (1) :

Wyrażenie: »relikwije świętych« (1): Bo gdy człowieczká pokutá fprawionego/ o równá czáfem rzecz ták frototnie czáfem zádawią: nie wątpię/ iż lie miedzy tákowymi trupámi [...] więcey reliquiy świętych záwadza/ niż miedzy tymi/ co im groby Mármorewe wyftáwiáią. *PowodPr* 80.

2. [Pozostałość, reszta [reliquiae – ostatki Mącz 194d; ostatki rozmaite – reliquiae Cn] [czego]:

Szereg: »relikwije a pozostanki«: mowi Paweł ś. iż miefska w nim grzech: to iest požądliwość/ odrodá ábo reliquiae, á pozostánki grzechu. *GrodzCzyś II* 22.]